

Redactioneel

Themanummer Globetrotters

Wat is thuis? Is dat de plek waar je geboren bent, of daar waar je de meest tijd doorbrengt? 'Onze vogels', zo noemen we gemakshalve alle vogels die Nederland op enig moment aandoen. Gierzwaluwen zijn hier goedbeschouwd maar een kwart van het jaar. Grutto's, Nederlandse kan bijna niet, vertoeven meer dan de helft van de tijd in Afrika. Daar staat tegenover dat ze hier wel worden geboren. Aan de andere kant verblijven sommige wintergasten zoals Wulpen en Goudplevieren jaarlijks misschien wel langer in Nederland dan in hun broedgebieden. Zelfs snelle doortrekkers rekenen we vaak tot 'onze' levende have.

Nu gelden grenzen natuurlijk niet voor vogels. Niet gehinderd door dit door mensen bedachte idee bewegen ze zich vrij over de wereld en kiezen ze hun eigen plekken. Maar vogels zijn ook weer niet grenzeloos: hun leefwereld wordt beperkt door de plaatsen waar ze kunnen overleven, genoeg voedsel vinden en zich kunnen voortplanten.

In *Limosa* passeert een breed scala aan vogelonderwerpen de revue. Faunistische en ecologische verhalen, artikelen over aantalsontwikkelingen en voedselstudies wisselen elkaar af. Wat ze allemaal gemeen hebben is dat het onderzoek uitgevoerd is in Nederland. Vanwege de strategische ligging ten opzichte van belangrijke trekroutes, doen heel wat vogelsoorten ons land aan. Vaak hebben we hier echter alleen maar de kans om een klein stukje uit de jaarcyclus van deze vogels mee te maken. Hoe vergaat het ze in de rest van het jaar, wanneer ze ver over onze landsgrenzen hun nesten bouwen of de winter doorbrengen? Soorten die in Nederland broeden, maar in Afrika overwinteren, of hier overwinteren en in Siberië broeden? Of soorten die Nederland alleen als tussenstop

aandoen, om even bij te tanken in de Waddenzee, of te ruïen in het IJsselmeer?

Wie meer wil begrijpen van de achtergronden van processen zoals vogeltrek en de situatie in ons land in een bredere (internationale) context plaatsen, zul de vogels dus achterna moeten reizen. Dat is één van de charmes van het onderzoek aan trekvogels en ook iets wat door veel Nederlandse onderzoekers wordt gedaan. De resultaten van dit onderzoek worden vaak beschreven in internationale wetenschappelijke tijdschriften zoals *Ardea*. Om de *Limosa*-lezers ook eens mee te laten genieten van de spannende bevindingen van Nederlandse onderzoekers met 'onze' vogels in het buitenland, is het idee voor dit themanummer geboren.

Nu is reislust natuurlijk niet de enige reden voor al dit buitenlandse werk. Vaak levert het de mogelijkheid vergelijkingen te maken die binnen onze landsgrenzen niet mogelijk zijn.

Waarom vliegt de ene Kanoet helemaal naar West-Afrika om te overwinteren, terwijl de andere in de Waddenzee blijft? Wat maakt een Donaudelta zo'n aantrekkelijk broedgebied voor grote kolonievogels en wat kunnen we daarvan leren voor ons eigen land? Deze, en andere vragen kun je alleen oplossen als je ter plekke op onderzoek uitgaat.

In dit themanummer passeren acht bijdragen de revue. De helft hiervan speelt zich af in broedgebieden, de andere helft in overwinteringsgebieden. De grote gemene deler is dat het allemaal onderzoek betreft aan soorten die op enig moment in ons land verblijven, als wintergast, broedvogel of op doortrek. En of het nou 'onze vogels' zijn of niet, door je in hun levenswandel te verdiepen, zowel hier als elders, worden ze vanzelf een beetje 'van ons'.

De redactie

Harvey van Diek